

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 153/2026 від 23.04.2026 року

Прем'єр-міністру України

СВИРИДЕНКО Ю.А.

**01008, м. Київ, вул. Михайла Грушевського,
12/2**

Шановна Юліє Анатоліївно!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі – АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та звертається у зв'язку з необхідністю системного нормативного врегулювання питання проходження безперервного професійного розвитку (далі – БПР) фармацевтичними працівниками, які перебувають або перебували на військовій службі.

Суть порушеного питання полягає в тому, що фармацевтичні працівники, які проходять військову службу, фактично опиняються у ситуації, коли виконання конституційного обов'язку із захисту держави об'єктивно ускладнює або унеможлиблює виконання професійних вимог, пов'язаних із безперервним професійним розвитком.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності. Вона передбачає участь у відповідних освітніх заходах, накопичення балів, ведення особистого освітнього портфолію та подальше підтвердження професійної кваліфікації. Для осіб, які виконують бойові чи інші службові завдання у складі Збройних Сил України та інших військових формувань, такі умови часто є об'єктивно недосяжними. У результаті після демобілізації виникає ризик ускладненого повернення до професійної діяльності. Це особливо критично в умовах кадрового дефіциту у фармацевтичній галузі та в територіальних громадах, де один фармацевтичний працівник нерідко забезпечує роботу єдиного аптечного пункту.

Правове регулювання цього питання базується насамперед на постанові Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725, якою затверджено Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я (далі – Постанова № 725). Саме Постанова № 725 визначає базову модель функціонування системи БПР, встановлює загальні правила, обсяг обов'язків працівників сфери охорони здоров'я та логіку підтвердження професійної компетентності.

Разом з цим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 квітня 2025 року № 650 (далі – наказ № 650) затверджено Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я. Цей наказ регулює не систему БПР у цілому, а питання атестації. Він також визначає окремі процедурні аспекти, пов'язані з виконанням вимог щодо безперервного професійного розвитку. Із самого змісту цього наказу випливає, що він прийнятий, зокрема, на виконання пункту 6 Положення, затвердженого Постановою № 725. Тобто наказ № 650 має похідний характер щодо базового урядового акта.

АФУ вже послідовно порушувала це питання на різних рівнях державного управління. Зокрема, 16 лютого 2026 року відповідні звернення були направлені до Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Ради національної безпеки і оборони України, Освітнього омбудсмена України, а також до народних депутатів України. У цих зверненнях Асоціація наголошувала на наявності нормативної прогалини та необхідності її усунення шляхом тимчасового призупинення вимог щодо накопичення балів БПР на період проходження військової служби, а також нормативного врегулювання питання зарахування періоду військової служби або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.

У відповідь на зазначені звернення Міністерство освіти і науки України повідомило, що Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, який містить механізм нарахування балів безперервного професійного розвитку та проведення їх перевірки, затверджено наказом МОЗ України від 16.04.2025 № 650, а з питання доопрацювання або внесення змін до цього Порядку запропонувало звертатися до Міністерства охорони здоров'я України як до його розробника.

Водночас Міністерство охорони здоров'я України, розглянувши відповідне звернення АФУ на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 20.02.2026 № 6553/1/1-26, повідомило, що відповідно до пункту 1 розділу IX Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, затвердженого наказом МОЗ України від 16.04.2025 № 650, для працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають або перебували на службі у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, не є обов'язковим отримання річного обсягу балів безперервного професійного розвитку в період дії воєнного стану та в рік його припинення або скасування. Саме з цих підстав МОЗ України дійшло висновку, що порушені у зверненні питання не потребують додаткового врегулювання.

Разом із тим АФУ вважає, що ані наведена позиція МОН України, ані відповідь МОЗ України не вирішують питання системно.

Передусім наказ № 650 не вносить змін до базового Положення про систему БПР, затвердженого Постановою № 725. Він регулює питання атестації. Він не встановлює нову або змінену модель функціонування всієї системи безперервного професійного розвитку. Отже, положення, закріплене у наказі, не замінює належного врегулювання на рівні урядового акта, який визначає загальні правила для всієї системи.

Крім того, саме формулювання наказу № 650 про те, що отримання річного обсягу балів БПР «не є обов'язковим», має диспозитивний, а не імперативний характер. Така конструкція означає, що особа за наявності можливості може проходити відповідні заходи БПР і накопичувати бали. Однак це не є її обов'язком. Разом із тим таке формулювання не встановлює чіткої правової моделі. Воно не визначає прямо, що вимога про річний обсяг балів у відповідний період не застосовується до цієї категорії осіб. Воно також не визначає правових наслідків відсутності таких балів. Крім того, воно не усуває ризиків різного тлумачення на практиці. Іншими словами, норма сформульована як можливість, але не як завершене нормативне вирішення питання.

Саме тому використане у наказі № 650 формулювання не забезпечує належного рівня юридичної визначеності та правової передбачуваності. Для реального захисту прав фармацевтичних працівників, які проходять або проходили військову службу, необхідно закріпити на рівні Постанови № 725 не лише загальну тезу про необов'язковість отримання річного обсягу балів, а встановити чіткий імперативний підхід. Він має полягати в тому, що вимога щодо отримання такого річного обсягу балів у період проходження військової служби не застосовується. Також має бути прямо визначено, що відсутність відповідної кількості балів у цей період не може спричинити негативних наслідків для подальшої професійної діяльності особи.

Також слід враховувати, що наказ № 650 має фрагментарний характер. Він стосується лише одного елемента системи БПР. Водночас він не встановлює комплексного механізму щодо ведення особистого освітнього портфоліо у період служби, обліку результатів БПР, врахування строку військової служби у загальній логіці професійного розвитку, а також повернення до повноцінної участі у системі БПР після демобілізації. Таким чином, військовослужбовці-фармацевти фактично не виводяться із системи БПР на час проходження служби, а також не отримують окремого завершеного правового режиму. Натомість маємо лише часткове пом'якшення однієї з вимог.

Окремо слід зазначити, що навіть наявність у наказі № 650 суміжних гарантій, зокрема щодо продовження строку дії сертифікатів спеціаліста та посвідчень про кваліфікаційну категорію на період дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування, не вирішує питання в повному обсязі. Такі положення не створюють вичерпного механізму повернення до професійної діяльності після демобілізації, а також не усувають правової невизначеності щодо подальшого підтвердження професійної кваліфікації.

Якщо загальна модель БПР встановлена Постановою № 725, то і системні винятки для окремої категорії працівників сфери охорони здоров'я мають бути закріплені на тому самому рівні нормативного регулювання. В іншому випадку зберігається ситуація, коли загальне правило встановлене урядом, а виняток – лише відомчим актом. Це створює ризики неоднакового тлумачення, а також нестабільності правозастосування та недостатнього захисту прав осіб, які виконують обов'язок із захисту держави.

Європейський досвід також підтверджує необхідність чіткого перехідного періоду для фахівців, які повертаються після виконання особливих обов'язків. Згідно зі статтею 22 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2013/55/ЄС держави-члени зобов'язані підтримувати гнучкість систем безперервного професійного розвитку з урахуванням індивідуальних обставин професіоналів, зокрема тих, хто перебував на військовій службі.

Отже, наявність у наказі МОЗ України № 650 положення про те, що для працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають або перебували на військовій службі, не є обов'язковим отримання річного обсягу балів безперервного професійного розвитку в період дії воєнного стану та в рік його припинення або скасування, а також сформована на рівні МОН України та МОЗ України позиція про відсутність потреби в додатковому врегулюванні, не свідчать про повне вирішення питання. Навпаки, це підтверджує необхідність закріплення відповідного підходу на належному рівні правового регулювання – у Постанові № 725. Таким чином, наявна хронологія звернень, отримані відповіді та висловлені позиції свідчать не про врегулювання питання, а про збереження нормативної невизначеності, яка потребує реагування саме на рівні Прем'єр-міністра України.

ПРОСИМО:

1. Розглянути викладені обставини та надати Міністерству охорони здоров'я України доручення щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я», якими:

1.1. передбачити, що вимога щодо отримання річного обсягу балів безперервного професійного розвитку не застосовується до працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають або перебували на службі у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, у період проходження такої служби, в період дії воєнного стану та протягом одного року після демобілізації (звільнення з військової служби);

1.2. визначити, що відсутність річного обсягу балів БПР у зазначений період не може бути підставою для обмеження права на професійну діяльність, атестацію чи підтвердження професійної кваліфікації;

Проект змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 з порівняльною таблицею додається.

2. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що внесення відповідних змін саме до Постанови № 725 дозволить усунути наявну правову невизначеність, забезпечити єдність правового регулювання у сфері безперервного професійного розвитку, дотриматися принципу справедливості щодо військовослужбовців-фармацевтів та зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Додатки:

1. Проект Постанови КМУ про внесення змін до постанови КМУ від 14 липня 2021 р. № 725 з порівняльною таблицею на 4 арк.
2. Лист АФУ від 16.02.2026 № 81/2026 на 3 арк.
3. Лист АФУ від 16.02.2026 № 82/2026 на 3 арк.
4. Лист АФУ від 16.02.2026 № 83/2026 на 3 арк.
5. Лист АФУ від 16.02.2026 № 84/2026 на 3 арк.
6. Лист АФУ від 16.02.2026 № 85/2026 на 3 арк.
7. Лист АФУ від 16.02.2026 № 86/2026 на 3 арк.
8. Лист АФУ від 16.02.2026 № 87/2026 на 3 арк.
9. Лист АФУ від 16.02.2026 № 88/2026 на 3 арк.
10. Копія відповіді Міністерства освіти і науки України №3/2166-26 від 13.03.2026 на 1 арк.
11. Копія відповіді Міністерства охорони здоров'я України №10.3/9782/2-26 від 26.02.2026 на 1 арк.

З повагою,

Голова Організації,

Голова Правління Організації

Олена ОМЕЛЬЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ р. № ____

**ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 14
липня 2021 р. № 725**

1. Внести до Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 725 такі зміни:

1) Пункт 1 доповнити абзацом третім такого змісту:
«Вимога щодо безперервного професійного розвитку не застосовується до працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають або перебували на службі у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, у період проходження такої служби, в період дії воєнного стану та протягом одного року після демобілізації (звільнення з військової служби)».

2) Пункт 6 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«Відсутність річного обсягу балів БПР у працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають або перебували на службі у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, у період проходження такої служби, в період дії воєнного стану та протягом одного року після демобілізації (звільнення з військової служби) не може бути підставою для обмеження права на професійну діяльність, атестацію чи підтвердження професійної кваліфікації».

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до ПОЛОЖЕННЯ про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
ПОЛОЖЕННЯ про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я	
1. Це Положення визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, що працюють у закладах охорони здоров'я, закладах освіти та провадять діяльність за професіями, включеними до розділів “Керівники” (у разі наявності освіти у галузі знань 22 “Охорона здоров'я”), “Професіонали” та “Фахівці” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 78 “Охорона здоров'я”), затвердженого наказом МОЗ від 29 березня 2002 р. № 117. Особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.	1. Це Положення визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, що працюють у закладах охорони здоров'я, закладах освіти та провадять діяльність за професіями, включеними до розділів “Керівники” (у разі наявності освіти у галузі знань 22 “Охорона здоров'я”), “Професіонали” та “Фахівці” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 78 “Охорона здоров'я”), затвердженого наказом МОЗ від 29 березня 2002 р. № 117. Особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення. Вимога щодо безперервного професійного розвитку не застосовується до працівників сфери

	охорони здоров'я, які перебувають або перебували на службі у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, у період проходження такої служби, в період дії воєнного стану та протягом одного року після демобілізації (звільнення з військової служби)
6. За проходження заходів безперервного професійного розвитку працівникам сфери охорони здоров'я нараховуються бали у випадках, установлених цим Положенням. Результати проходження безперервного професійного розвитку обов'язково враховуються під час атестації для присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії або кваліфікації працівника сфери охорони здоров'я. Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, кількість балів за проходження безперервного професійного розвитку, в тому числі за проходження заходів безперервного професійного розвитку за межами України, організованих провайдерами інших держав, визначається і затверджується МОЗ.	6. За проходження заходів безперервного професійного розвитку працівникам сфери охорони здоров'я нараховуються бали у випадках, установлених цим Положенням. Результати проходження безперервного професійного розвитку обов'язково враховуються під час атестації для присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії або кваліфікації працівника сфери охорони здоров'я. Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, кількість балів за проходження безперервного професійного розвитку, в тому числі за проходження заходів безперервного професійного розвитку за межами України, організованих провайдерами інших держав, визначається і затверджується МОЗ. Відсутність річного обсягу балів БПР у працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають або перебували на службі у Збройних

	Силах України та інших військових формуваннях, у період проходження такої служби, в період дії воєнного стану та протягом одного року після демобілізації (звільнення з військової служби) не може бути підставою для обмеження права на професійну діяльність, атестацію чи підтвердження професійної кваліфікації
--	--

Міністр

_____ 2026 р.

Віктор ЛЯШКО

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 88/2026 від 16 лютого 2026 року

**Секретареві Ради національної безпеки і
оборони України
пану Рустему УМЄРОВУ**

01601, м.Київ, вул. Петра Болбочана, 8
gromada@rnbo.gov.ua

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановний Рустеме Енверовичу!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможлиблюють участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфолію.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

З огляду на викладене, просимо Раду національної безпеки і оборони України:

1. Розглянути питання нормативної неврегульованості проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу, як таке, що має вплив на кадрову стійкість системи охорони здоров'я в умовах воєнного стану.
2. Надати оцінку ризикам для національної безпеки, пов'язаним із потенційною втратою кваліфікованих фармацевтичних кадрів унаслідок відсутності правового механізму їх повернення до професійної діяльності після демобілізації.
3. За результатами розгляду ініціювати перед Кабінетом Міністрів України питання щодо невідкладного нормативного врегулювання:

- тимчасового призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку для фармацевтичних працівників на період проходження військової служби;
 - можливості зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.
4. Забезпечити міжвідомчу координацію з метою усунення нормативної прогалини та недопущення подальшого кадрового ослаблення галузі, особливо у прифронтових та сільських територіях.
5. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 87/2026 від 16 лютого 2026 року

**Міністру освіти і науки України
ЛІСОВОМУ Оксену**

01135, м. Київ, пр. Берестейський, 10
ez@mon.gov.ua

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановний Оксене Васильовичу!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможлиблюють участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфолію.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

З огляду на викладене,

ПРОСИМО:

1. Ініціювати розроблення нормативного механізму, який передбачатиме тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку для фармацевтичних працівників на період проходження військової служби.
2. Нормативно врегулювати питання зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.
3. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 86/2026 від 16 лютого 2026 року

**Міністру охорони здоров'я України
ЛЯШКУ Віктору**

вул. Грушевського, 7, м. Київ, 01601,
moz@moz.gov.ua

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановний Вікторе Кириловичу!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможлиблюють участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфолію.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

З огляду на викладене,

ПРОСИМО:

1. Ініціювати розроблення нормативного механізму, який передбачатиме тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку для фармацевтичних працівників на період проходження військової служби.
2. Нормативно врегулювати питання зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.
3. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 85/2026 від 16 лютого 2026 року

Кабінет Міністрів України

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

ЗВЕРНЕННЯ

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, цим листом звертається з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможливають участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфоліо.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

З огляду на викладене,

ПРОСИМО:

1. Забезпечити нормативне врегулювання питання проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу, зокрема шляхом внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 або прийняття окремого нормативно-правового акту.
2. Доручити Міністерству охорони здоров'я України у взаємодії з іншими заінтересованими органами виконавчої влади розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проект нормативно-правового акта, який передбачатиме:
 - тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку для фармацевтичних працівників на період проходження військової служби;
 - врегулювання можливості зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.

3. Забезпечити узгодженість регулювання у сфері безперервного професійного розвитку з підходами, застосованими державою щодо атестації працівників сфери охорони здоров'я в умовах воєнного стану.
4. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 84/2026 від 16 лютого 2026 року

Освітньому омбудсмену України

ЛЕЩИК Надії

м.Київ, Львівська площа, 14А, 04053
info@eo.gov.ua

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановна Надіє Всеволодівно!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас у межах повноважень освітнього омбудсмена щодо захисту прав у сфері освіти з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможлиблюють участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфолію.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

З урахуванням викладеного,

ПРОСИМО:

- 1) Розглянути викладену ситуацію як таку, що може свідчити про порушення права фармацевтичних працівників, які проходять військову службу, на рівний доступ до безперервного професійного розвитку.
- 2) За результатами розгляду внести відповідні подання (рекомендації) до Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я України щодо необхідності розроблення нормативного механізму, який передбачатиме тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку для фармацевтичних працівників на період проходження військової служби.

- 3) Порухити перед відповідними органами виконавчої влади питання щодо нормативного врегулювання можливості зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.
- 4) Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 83/2026 від 16 лютого 2026 року

**Голові підкомітету з питань фармації та
фармацевтичної діяльності Комітету
Верховної Ради України з питань здоров'я
нації, медичної допомоги та медичного
страхування,**

народному депутату України

КУЗЬМІНИХ С.В.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5,
kuzminykh@rada.gov.ua

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановний Сергію Володимировичу!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфоліо, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого портфоліо є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможливають участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфоліо.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

У зв'язку з викладеним, АФУ просить Вас як народного депутата України:

1. Ініціювати направлення депутатського звернення та/або депутатського запиту до Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я України щодо необхідності нормативного врегулювання питання проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

2. Порушити на рівні Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування питання щодо усунення нормативної прогалини та забезпечення рівних умов доступу до професійної діяльності для військовослужбовців-фармацевтів після демобілізації.
3. Сприяти розробленню та підтримати запровадження нормативного механізму, який передбачатиме:
 - тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку на період проходження військової служби;
 - можливість зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.
4. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 82/2026 від 16 лютого 2026 року

Народному депутату України,

**члену Комітету Верховної Ради України з
питань здоров'я нації, медичної допомоги та
медичного страхування**

ВАГНЕР Вікторії

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5,
vahnier@rada.gov.ua

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановна Вікторія Олександрівна!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого

портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможлиблюють участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфолію.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

У зв'язку з викладеним, АФУ просить Вас як народного депутата України:

1. Ініціювати направлення депутатського звернення та/або депутатського запиту до Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я України щодо необхідності нормативного врегулювання питання проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.
2. Порушити на рівні Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування питання щодо усунення нормативної прогалини та

забезпечення рівних умов доступу до професійної діяльності для військовослужбовців-фармацевтів після демобілізації.

3. Сприяти розробленню та підтримати запровадження нормативного механізму, який передбачатиме:

- тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку на період проходження військової служби;
- можливість зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.

4. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 81/2026 від 16 лютого 2026 року

**Секретарю Комітету Верховної Ради України
з питань здоров'я нації, медичної допомоги та
медичного страхування, Голові підкомітету з
питань військової медицини,**

народному депутату України

ЗІНКЕВИЧ Яні

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5,
Yana.Zinkevych@rada.gov.u

Щодо необхідності нормативного
врегулювання проходження
безперервного професійного розвитку
фармацевтичними працівниками, які
проходять військову службу

Шановна Яна Вадимівна!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, засвідчує Вам свою повагу та цим листом звертається до Вас з огляду на наявність нормативної прогалини у сфері проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.

Система безперервного професійного розвитку (далі — БПР), що впроваджується в Україні відповідно до міжнародних стандартів, є обов'язковим елементом професійної діяльності працівників сфери охорони здоров'я та регламентується [постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я»](#) (далі - Положення).

Відповідно до Положення особи, які мають фахову передвищу або вищу медичну і фармацевтичну освіту та працюють у профспілкових організаціях і громадських об'єднаннях, що провадять діяльність у сфері охорони здоров'я, здійснюють безперервний професійний розвиток відповідно до цього Положення.

Нові підходи до документування професійного розвитку передбачають щорічне ведення особистого освітнього портфолію, накопичення балів БПР, участь у заходах провайдерів, документальне підтвердження професійної активності. Наявність належно сформованого

портфолію є необхідною умовою успішної атестації та підтвердження професійної кваліфікації.

Однак ані зазначене Положення, ані інші нормативно-правові акти не мають виключень чи відступів відносно проходження БПР фармацевтичними працівниками, що проходять військову службу під час воєнного стану.

Система БПР побудована з розрахунку на безперервне здійснення професійної діяльності та постійну взаємодію з роботодавцем і провайдерами освітніх заходів, що для військовослужбовців є неможливим. Умови виконання бойових та службових завдань такими фармацевтами об'єктивно унеможлиблюють участь у заходах БПР, накопичення балів, формування та належне ведення особистого освітнього портфолію.

Таким чином, виконуючи конституційний обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності держави, військовий фармацевт об'єктивно позбавлений можливості виконати встановлені державою професійні вимоги через існуючу правову прогалину.

Важливо зауважити, що у низці територіальних громад один фармацевтичний працівник забезпечує функціонування єдиного аптечного пункту, а його мобілізація призводить до обмеження доступу населення до лікарських засобів, тоді як відсутність правового механізму повернення до професії після демобілізації посилює кадровий дефіцит у важливій для національної безпеки галузі.

Після демобілізації це створює ризик недопуску до професійної діяльності та переривання трудової кар'єри, що не відповідає принципам пропорційності державного регулювання в умовах воєнного стану та ставить військовослужбовців-фармацевтів у гірше становище порівняно з іншими категоріями працівників сфери охорони здоров'я.

Слід зазначити, що під час пандемії COVID-19, а також у період дії воєнного стану держава вже застосовувала механізми регуляторної гнучкості щодо атестації медичних та фармацевтичних працівників, передбачивши автоматичне продовження строків дії відповідних документів.

На жаль, аналогічний підхід у сфері безперервного професійного розвитку досі не закріплений на нормативному рівні попри триваючу війну, що свідчить про нормативну непослідовність.

У зв'язку з викладеним, АФУ просить Вас як народного депутата України:

1. Ініціювати направлення депутатського звернення та/або депутатського запиту до Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я України щодо необхідності нормативного врегулювання питання проходження безперервного професійного розвитку фармацевтичними працівниками, які проходять військову службу.
2. Порушити на рівні Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування питання щодо усунення нормативної прогалини та

забезпечення рівних умов доступу до професійної діяльності для військовослужбовців-фармацевтів після демобілізації.

3. Сприяти розробленню та підтримати запровадження нормативного механізму, який передбачатиме:

- тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку на період проходження військової служби;
- можливість зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації.

4. Поінформувати Асоціацію фармацевтів України про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи у встановленому законодавством порядку на електронну адресу: pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

АФУ переконана, що врегулювання цього питання дозволить забезпечити дотримання принципу справедливості, зберегти кадровий потенціал фармацевтичної галузі та гарантувати безперервний доступ населення до лікарських засобів.

Голова ГО «АФУ»,

Голова Правління ГО «АФУ»

Олена ОМЕЛЬЧУК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Директорат вищої освіти та освіти дорослих

пр-кт Берестейський, 10 м. Київ, 01135, тел.(044) 481-47-73, e-mail: dfpvo@mon.gov.ua

Омельчук Олена

Громадська організація «Асоціація
фармацевтів України»

pharmukraine.ua@gmail.com

Про розгляд звернення

На Ваше звернення щодо розроблення нормативного механізму, який передбачатиме тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку для фармацевтичних працівників на період проходження військової служби та врегулювання питання зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації в межах компетенції повідомляємо.

Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, який містить механізм нарахування балів безперервного професійного розвитку та проведення їх перевірки, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.04.2025 № 650, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.05.2025 за № 824/44230.

З огляду на зазначене, з питання доопрацювання або внесення змін до зазначеного Порядку пропонуємо звернутися до Міністерства охорони здоров'я України, яке є головним (провідним) органом у системі центральних органів виконавчої влади із забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, санітарного та епідемічного благополуччя населення, створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів і виробів медичного призначення і є розробником Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я.

Генеральний директор

Олег ШАРОВ

Лисенко І.Е.
481-32-64

МОН № 3/2166-26 від 13.03.2026

Підписав: Шаров Олег Ігорович

Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000055BA1F002762D400

Дійсний: з 10.05.2024 11:19:06 по 10.05.2026 11:19:06

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua
web:<http://www.moz.gov.ua> код ЄДРПОУ 00012925

від _____ 20 _____ р. № _____

На № 81/2026 від 16.02.2026 р.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ»

pharmukraine.ua@gmail.com

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко від 20.02.2026 № 6553/1/1-26 до звернення народного депутата України Зінкевич Я.В. від 19.02.2026 № 192д9/7-2026/35995 Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ) розглянуло лист ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ» про тимчасове призупинення вимог щодо накопичення балів безперервного професійного розвитку на період проходження військової служби фармацевтичними працівниками; можливості зарахування періоду військової служби як виконання вимог безперервного професійного розвитку або запровадження спрощеної процедури підтвердження професійної кваліфікації після демобілізації та повідомляє.

Відповідно до пункту 1 розділу IX Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, затвердженого наказом МОЗ від 16.04.2025 № 650, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.05.2025 за № 825/44231, для працівників сфери охорони здоров'я, які перебувають / перебували на службі у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, не є обов'язковим отримання річного обсягу балів безперервного професійного розвитку, визначеного пунктами 5, 6 розділу VIII цього Порядку, в період дії воєнного стану та в рік його припинення або скасування.

Отже, питання, зазначені в листі, не потребують додаткового врегулювання.

**Начальник Управління
медичних кадрів, освіти і науки**

Сергій УБОГОВ

Марія Бомко 253 24 44

СЕД АСКОД Міністерство охорони здоров'я України
ДОКУМЕНТ № 10.3/9782/2-26 від 26.02.2026
Сертифікат 04AF212836405D9904000000D4EC3300D99AEC00
Підписувач Убогов Сергій Геннадійович
Дата підписання: 26.02.2026
Дійсний з 05.01.2026 18:27:27 по 05.01.2028 18:27:27